

MÔ HÌNH CẤU TRÚC DOANH NGHIỆP THEO ESG CỦA DELOITTE

1. MÔ HÌNH CẤU TRÚC DOANH NGHIỆP THEO ESG CỦA DELOITTE

Cấu trúc doanh nghiệp theo ESG của Deloitte là một mô hình tích hợp ba yếu tố Môi trường (E - Environmental), Xã hội (S - Social) và Quản trị (G - Governance) vào chiến lược vận hành và quản trị doanh nghiệp. Mô hình này giúp doanh nghiệp không chỉ đáp ứng các yêu cầu về phát triển bền vững mà còn nâng cao hiệu quả hoạt động, tạo giá trị lâu dài cho cổ đông và các bên liên quan.

Cấu trúc này bao gồm một hệ thống quản trị ESG chặt chẽ, áp dụng công nghệ số để đo lường và cải thiện các chỉ số ESG, đồng thời gắn ESG với chiến lược kinh doanh cốt lõi của doanh nghiệp.

2. TẬP ĐOÀN DELOITTE

Deloitte là một trong những tập đoàn tư vấn hàng đầu thế giới, có nhiều nghiên cứu và báo cáo về ESG. Mô hình cấu trúc doanh nghiệp theo ESG của Deloitte ra đời nhằm giúp các doanh nghiệp thiết lập một hệ thống quản trị ESG hiệu quả, đảm bảo minh bạch và tăng khả năng thích ứng với các quy định ESG quốc tế như:

- **Global Reporting Initiative (GRI)** – Tiêu chuẩn báo cáo ESG toàn cầu.
- **Sustainability Accounting Standards Board (SASB)** – Bộ tiêu chuẩn kế toán bền vững.

- **Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)** – Hướng dẫn công bố thông tin tài chính liên quan đến khí hậu.
- **International Financial Reporting Standards (IFRS) Sustainability** – Tiêu chuẩn kế toán bền vững của IFRS.

3. CÁC THÀNH PHẦN CHÍNH TRONG MÔ HÌNH ESG CỦA DELOITTE

Mô hình ESG của Deloitte thường được biểu diễn dưới dạng một kim tự tháp hoặc ma trận phân cấp thể hiện mối quan hệ giữa ba yếu tố ESG với các bộ phận và hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp. Sơ đồ này thường bao gồm các thành phần chính:

3.1. Tầng chiến lược bao gồm cấp lãnh đạo, hội đồng quản trị và ban điều hành với nhiệm vụ định hướng ESG gắn liền với chiến lược kinh doanh, giám sát ESG ở cấp doanh nghiệp và đảm bảo ESG không chỉ là một bộ phận riêng lẻ mà là một phần trong văn hóa công ty.

Chiến lược ESG là nền tảng của mô hình, giúp doanh nghiệp xác định: Mục tiêu ESG dài hạn, trung hạn và ngắn hạn; Các ưu tiên ESG gắn với chiến lược kinh doanh; Lộ trình triển khai, đo lường và cải thiện ESG.

Để áp dụng chiến lược ESG theo mô hình Deloitte, doanh nghiệp cần thực hiện các bước:

- Phân tích nội bộ và đối chiếu với quy định ESG: Xác định mức độ tuân thủ hiện tại, các cơ hội và rủi ro.
- Xây dựng tầm nhìn ESG: Xác định vai trò của ESG trong định hướng phát triển dài hạn.

- Gắn ESG vào chiến lược kinh doanh: ESG không phải yếu tố riêng lẻ mà cần tích hợp vào mọi quyết định chiến lược.
- Lập kế hoạch triển khai ESG: Bao gồm lộ trình thực hiện, ngân sách, nhân sự và công nghệ hỗ trợ.
- Thiết lập cơ chế đánh giá và cải tiến liên tục.

3.2. Tầng quản trị và vận hành bao gồm các phòng ban chức năng.

Tại đây, ESG được lồng ghép vào các bộ phận:

- Tài chính & Đầu tư (Quản lý vốn ESG, tài chính bền vững).
- Nhân sự & Văn hóa doanh nghiệp (Tạo môi trường làm việc bền vững).
- Công nghệ & Đổi mới (Ứng dụng CNTT và chuyển đổi số để hỗ trợ ESG).
- Quản lý rủi ro & Kiểm toán nội bộ (Giám sát tuân thủ ESG).

Tại tầng này, Cơ cấu quản trị ESG sẽ được xây dựng bao gồm: Ban ESG, quy trình ra quyết định, cơ chế giám sát và báo cáo.

Cơ cấu quản trị ESG giúp doanh nghiệp duy trì tính minh bạch, trách nhiệm và hiệu quả trong triển khai ESG.

Một hệ thống quản trị ESG hiệu quả thường bao gồm:

- Ban chỉ đạo ESG (ESG Steering Committee) gồm các lãnh đạo cấp cao (CEO, CFO, Giám đốc ESG) được thành lập với mục đích định hướng chiến lược ESG và đưa ra quyết định quan trọng.
- Bộ phận vận hành ESG (ESG Implementation Team) bao gồm các phòng ban liên quan như pháp lý, tài chính, công nghệ, có trách nhiệm triển khai các chương trình ESG theo lộ trình đã đề ra.
- Hệ thống giám sát ESG sử dụng dữ liệu để đánh giá hiệu suất ESG, định kỳ kiểm tra, báo cáo và điều chỉnh chiến lược.

3.3. Tầng hoạt động và thực thi bao gồm các đơn vị sản xuất và vận hành thực tế.

Tại đây, ESG được triển khai cụ thể trong các lĩnh vực:

- Chuỗi cung ứng (Tối ưu hóa quy trình xanh, đối tác bền vững).
- Quản lý môi trường (Giảm phát thải, tối ưu năng lượng).
- Chính sách đối với nhân viên (Đào tạo ESG, phúc lợi).

Các sáng kiến, kế hoạch hành động trong từng lĩnh vực E, S, G sẽ được xây dựng và triển khai một cách cụ thể:

Lĩnh vực Môi trường (E – Environmental)

Bảo vệ môi trường, giảm thiểu tác động tiêu cực từ hoạt động kinh doanh.

Cách thức hoạt động:

- Quản lý phát thải:
 - Áp dụng công nghệ xanh, năng lượng tái tạo.
 - Cải thiện hiệu suất năng lượng trong hoạt động sản xuất.
- Tối ưu hóa tài nguyên:
 - Thiết kế sản phẩm bền vững, có khả năng tái chế.
 - Sử dụng vật liệu thân thiện môi trường.
- Ứng dụng công nghệ số vào quản lý môi trường:
 - AI, IoT giúp giám sát mức tiêu thụ năng lượng.
 - Blockchain tạo minh bạch trong chuỗi cung ứng xanh.

Lĩnh vực Xã hội (S – Social)

Đảm bảo quyền lợi cho nhân viên, khách hàng và cộng đồng.

Cách thức hoạt động

- Bình đẳng và đa dạng nhân sự:
 - Chính sách tuyển dụng công bằng, không phân biệt giới tính, sắc tộc.
 - Hỗ trợ phát triển sự nghiệp cho nhân viên.
- Bảo vệ dữ liệu và quyền riêng tư:
 - Áp dụng công nghệ mã hóa và bảo mật dữ liệu.
 - Minh bạch trong thu thập và sử dụng dữ liệu khách hàng.
- Trách nhiệm với cộng đồng:
 - Chương trình đào tạo công nghệ cho người lao động.
 - Hỗ trợ giáo dục, y tế và phát triển bền vững.

Lĩnh vực Quản trị (G – Governance)

Tăng tính minh bạch, trách nhiệm và hiệu quả trong quản trị doanh nghiệp.

Cách thức hoạt động:

- Cơ cấu lãnh đạo có trách nhiệm:
 - Hội đồng quản trị cam kết thực hiện ESG.
 - Thành lập các ủy ban ESG chuyên trách.
- Tuân thủ quy định và tiêu chuẩn quốc tế:

- Áp dụng các tiêu chuẩn báo cáo GRI, SASB, TCFD.
- Thực hiện kiểm toán ESG định kỳ.
- Chống gian lận và tham nhũng:
 - Ứng dụng blockchain để tăng minh bạch tài chính.
 - Xây dựng quy trình kiểm soát nội bộ chặt chẽ.

3.4. Tầng giám sát và báo cáo sẽ thực hiện các hoạt động định kỳ công bố kết quả và cải tiến liên tục, giúp doanh nghiệp minh bạch hóa kết quả ESG với nhà đầu tư và xã hội.

Các hoạt động chính bao gồm:

- Thu thập dữ liệu ESG từ các bộ phận.
- Báo cáo ESG theo tiêu chuẩn quốc tế (GRI, SASB, TCFD).
- Đánh giá hiệu suất ESG và cải tiến liên tục

Cách thức hoạt động:

- Áp dụng tiêu chuẩn báo cáo ESG như GRI, SASB.
- Tuân thủ các chuẩn mực GRI, SASB, TCFD, IFRS.
- Sử dụng phần mềm tự động hóa báo cáo ESG.
- Công bố kết quả ESG định kỳ.

3.5. Công nghệ hỗ trợ ESG bao gồm ứng dụng AI, IoT, blockchain để theo dõi và đo lường ESG giúp doanh nghiệp giám sát, đánh giá và tối ưu hóa ESG.

Cách thức hoạt động:

- AI và IoT: Phân tích dữ liệu ESG theo thời gian thực.

- Blockchain: Minh bạch hóa quy trình ESG trong chuỗi cung ứng.
- Big Data: Dự báo xu hướng ESG và tối ưu hóa tài nguyên.

4. Ý NGHĨA VÀ TÍNH ỨNG DỤNG CỦA MÔ HÌNH

Deloitte đã tích hợp ESG vào mọi cấp độ và trở thành nền tảng vận hành của doanh nghiệp. Đây không chỉ đơn thuần là một bộ khung hướng dẫn mà còn mang lại lợi ích chiến lược quan trọng cho doanh nghiệp.

Các nhà đầu tư hiện đại ngày càng ưu tiên doanh nghiệp có chiến lược ESG rõ ràng. Công ty áp dụng ESG tốt có khả năng tiếp cận các quỹ đầu tư bền vững, quỹ trái phiếu xanh trong khi chứng khoán của các doanh nghiệp ESG có xu hướng ổn định và bền vững hơn.

Theo báo cáo của Deloitte, các doanh nghiệp đạt điểm ESG cao có mức tăng trưởng EBITDA trung bình cao hơn 10% so với doanh nghiệp không áp dụng ESG. Điều này cho thấy các doanh nghiệp áp dụng ESG thường có điểm tín nhiệm cao hơn, từ đó giúp doanh nghiệp gia tăng giá trị và nâng cao uy tín cũng như thu hút nhà đầu tư.

Việc tuân thủ các chính sách và đạo luật về ESG sẽ giúp doanh nghiệp xây dựng quy trình kiểm toán ESG chuẩn mực, tránh bị phạt do vi phạm quy định về môi trường hoặc xã hội, giảm rủi ro pháp lý và tài chính cũng như sớm thích nghi với xu hướng ESG toàn cầu.

Hiện nay, các chính sách ESG đã ngày càng được quy định chặt chẽ. Đạo luật CSRD của Châu Âu (Corporate Sustainability Reporting Directive) yêu cầu doanh nghiệp minh bạch ESG trong báo cáo tài chính, trong khi tại Mỹ, SEC (Ủy ban Chứng khoán và Giao dịch) buộc các công ty niêm yết phải công bố rủi ro khí

hậu. Tại Việt Nam, Thông tư 96/2020/TT-BTC yêu cầu doanh nghiệp công bố thông tin ESG trong báo cáo thường niên.

Với các lợi ích to lớn từ việc áp dụng ESG trong vận hành, doanh nghiệp sẽ dễ dàng tiếp cận thị trường khi có chỉ số thương hiệu cao hơn và nhận được đánh giá là doanh nghiệp có trách nhiệm với xã hội và môi trường. Điều này giúp doanh nghiệp tăng khả năng cạnh tranh và có lợi thế trong việc tiếp cận thị trường quốc tế.

Mô hình ESG của Deloitte có thể áp dụng linh hoạt cho nhiều loại hình doanh nghiệp.

Ứng dụng trong doanh nghiệp đa quốc gia: Tập đoàn đa quốc gia, công ty niêm yết toàn cầu.

- Dễ dàng tiếp cận các quỹ đầu tư ESG quốc tế.
- Đáp ứng yêu cầu pháp lý tại các thị trường lớn như EU, Mỹ.
- Tăng cường quản trị doanh nghiệp, cải thiện minh bạch tài chính.

Ứng dụng trong doanh nghiệp vừa và nhỏ (SME): Doanh nghiệp vừa và nhỏ muốn tối ưu chi phí và nâng cao hình ảnh thương hiệu.

- Giảm chi phí vận hành nhờ tối ưu năng lượng và tài nguyên.
- Dễ dàng tiếp cận các chương trình hỗ trợ ESG từ chính phủ.
- Nâng cao uy tín thương hiệu, thu hút khách hàng và đối tác.

Ứng dụng trong doanh nghiệp công nghệ và chuyển đổi số: Công ty công nghệ, startup về AI, blockchain, phần mềm.

- Tận dụng ESG để tối ưu hóa quy trình vận hành bằng công nghệ.

- Xây dựng nền tảng dữ liệu ESG để cung cấp giải pháp cho doanh nghiệp khác.
- Thu hút quỹ đầu tư ESG vào lĩnh vực công nghệ.

Mô hình ESG của Deloitte là một khuôn khổ quan trọng giúp doanh nghiệp tích hợp ESG vào quản trị và vận hành, mang lại lợi ích bền vững cho cả doanh nghiệp và xã hội. Các doanh nghiệp tại Việt Nam có thể học hỏi từ mô hình này để xây dựng chiến lược ESG phù hợp với điều kiện thực tế, đồng thời tận dụng chuyển đổi số để tối ưu hóa ESG.